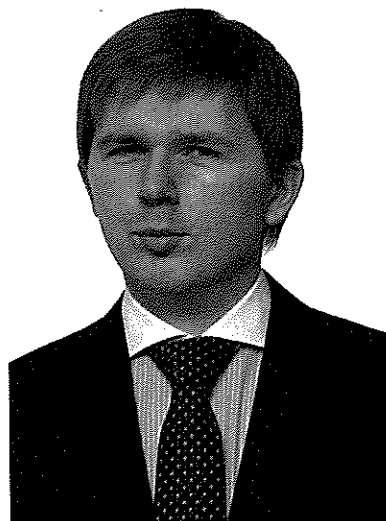

Bankroto administratoriaus keitimas TEISMŲ PRAKTIKOJE

Mindaugas VALANČIUS

Teisininkas
Advokatų kontoros „Balčiūnas ir Grajauskas“ konsultantas,
MRU Elektroninio verslo katedros lektorius

Nuotrauka iš asmeninio albumo

Bankroto administratorius įmonės bankroto procese turi ypač plačius įgaliojimus – nuo jo priklauso įmonės ir visų jos kreditorių interesų apsauga, bankroto procedūros operatyvumas ir sklandumas. Administratorius iš esmės vykdo bankrutuojančios įmonės vadovo ir atstovo funkcijas, tačiau kartu gina ir pačios įmonės, ir jos kreditorių interesus. Tik nešališkas ir profesionaliai veikiantis bankroto administratorius gali nustatyti tikrąsias nemokumo priežastis, pasiekti pusiausvyrą tarp įmonės, kuriai iškelta bankroto byla, galimybių išlikti konkurencingu subjektu rinkoje ir tuo pačiu padėti teismui nustatyti ir patvirtinti kreditorių finansinius reikalavimus.

Bankrutuojančios įmonės ir jos didžiųjų bei mažųjų kreditorių interesai gali būti priešingi, todėl administratoriui pažeidus nešališkumo ir objektyvo reikalavimus, nesilaikant įstatymuose nurodytų pareigų, dažnai vienintelė išeitis kreditoriui, kurio teisėti interesai pažeidžiami, yra administratoriaus keitimas.

Bankroto administratoriaus keitimo tvarka

Keisti bankroto administratorių galima dviem būdais:

atskiruoju skundu skundžiant teismo nutartį, kuria yra paskirtas administratorius, ir kreditorių susirinkimui arba atskiram kreditoriui bankroto proceso metu kreipiantis į teismą dėl administ-

radoriaus atstatydinimo bei naujo paskyrimo.

Bankroto proceso metu kreditorius, manantis, kad administratorius netinkamai vykdo savo pareigas, veikia ne kreditorių ir

bankrutuojančios įmonės interesais, gali kreiptis į kreditorių susirinkimą, kuris turi teisę nagrinėti kreditorių skundus dėl administratoriaus veiksmų (Įmonių bankroto įstatymo (toliau – ĮBĮ) 23 str. 1 d. 3 punktas). Į teismą dėl administratoriaus pakeitimo tokiu atveju kreipiasi tam pritaręs kreditorių susirinkimas (ĮBĮ 23 str. 13 p.).

Vadovaujantis ĮBĮ 11 str. 8 dalimi ir atsižvelgiant į tai, kad ĮBĮ normos yra viešosios teisės normos, o teismas bankroto procese turi būti aktyvus, bankroto bylą nagrinėjantis teismas, turėdamas duomenų, leidžiančių pagrįstai abejojti administratoriaus pareigų tinkamu vykdymu, turi *ex officio* svarstyti klausimą dėl administratoriaus atstatydinimo (*Lietuvos apeliacinio teismo 2010 m. gruodžio 2 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 2-2097/2010 ir kt.*). Todėl, nors tai tiesiogiai neįtvirtinta įstatyme, į teismą dėl administratoriaus atstatydinimo gali kreiptis ne tik kreditorių susirinkimas, bet ir atskiras kreditorius, tiesiogiai pateikdamas prašymą arba skųsdamas kreditorių susirinkimo nutarimą, kuriuo atsisakyta kreiptis į teismą dėl administratoriaus atstatydinimo. Toks kreditoriaus skundas arba prašymas atstatydinti administratorių vertinami kaip duomenų apie administratoriaus netinkamumą šaltinis.

Administratoriaus skyrimas ir nutarties skirti administratorių skundimas

Skirdamas administratorių teismas privalo ne tik patikrinti, ar

Skiriant administratorių svarbu įvertinti, ar nemokios įmonės valdymo organų pasiūlytos kandidatūros paskyrimas tos įmonės bankroto administratoriumi nesukuria teisinių prielaidų įtarti, jog tokio asmens paskyrimas gali sukliudyti išaiškinti bankroto priežastis ir tinkamai atstovauti kreditorių interesams.

nėra įstatyme aptartų aplinkybių, dėl kurių asmuo negali būti skiriamas bankrutuojančios įmonės administratoriumi (ĮBĮ 11 str. 4 d.), bet ir vadovaudamasis bendraisiais teisės principais įvertinti kiekvieną svarbią šiam klausimui aplinkybę, kuri gali turėti neigiamos įtakos administratoriaus patikimumui ir sukelti abejonį dėl jo tinkamumo. Teisės taikymo ir aiškinimo praktikoje bankroto administratoriui keliami tokie nešališkumo, objektyvumo bei sąžiningumo reikalavimai, kad dėl administratoriaus tinkamumo nekiltų abejonų nė vienam byloje dalyvaujančiam asmeniui (*Lietuvos apeliacinio teismo 2011 m. balandžio 28 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 2-1108/2011*). Kartu teismas privalo įsitikinti, kad administratoriumi skiriamas asmuo dėl turimos patirties geriausiai iš visų pasiūlytųjų sugebės užtikrinti bendrovės turto apsaugą, kreditorių bei skolininko interesų

pusiausvyrą, sklandžią bankroto proceso eigą (*Lietuvos apeliacinio teismo 2011 m. balandžio 5 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 2-769/2011*).

Teismai, skirdami bankroto administratorių ir vertindami jo tinkamumą, atsižvelgia į šiuos kriterijus:

- bankroto administratorių pasiūliusį asmenį – jo ryšį su bendrove ir administratoriumi bei turimų kreditorių reikalavimų įmonei dydį;
- bankroto administratoriaus patirtį, užimtumą, darbuotojų skaičių;
- bankrutuojančios įmonės dydį;
- bankroto administratoriaus bei administruojamos įmonės buveinės vietą;
- administravimo išlaidų dydį;
- skundus dėl administratoriaus veiksmų.

Bankroto administratorių pasiūliusio asmens statusas. Lietuvos apeliacinis teismas daugelyje bylų yra pasisakęs, kad vien ta aplinkybė, jog bankroto administratoriaus kandidatūrą pasiūlė vienas ar kitas bankroto byloje suinteresuotas asmuo, svarstant bankroto administratoriaus kandidatūros tinkamumą, negali būti laikoma reikšminga, jeigu neegzistuoja objektyvų pagrindą sudarančių abejonų dėl siūlomo paskirti bankroto administratoriaus galimo šališkumo, neobjektyvumo, nesąžiningumo ar kitų aplinkybių, sudarančių pagrindą daryti pagrįstą išvadą dėl galimo netinkamo bankroto administravimo paslaugų teikimo.

Vienoje iš bylų Lietuvos apeliacinis teismas nesutiko su argumentu, kad bankrutuojančios

PAKARTOTINAS SEMINARAS!

Daugiau informacijos – www.paciolis.lt

GERA APSKAITOS IR MOKESČIŲ ORGANIZAVIMO ĮMONĖJE PRAKTIKA

PAKARTOTINAS SEMINARAS!

Daugiau informacijos – www.paciolis.lt

GERA APSKAITOS IR MOKESČIŲ ORGANIZAVIMO ĮMONĖJE PRAKTIKA

įmonės administratoriumi negali būti skiriamas kreditoriaus įmonės bankroto administratorius, nes nebuvo jokių objektyvių aplinkybių, liudijančių apie paskirto bankroto administratoriaus šališkumą (*Lietuvos apeliacinio teismo 2011 m. balandžio 5 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 2-769/2011*). Lietuvos apeliacinis teismas kartu yra pripažinęs, kad skiriant administratorių svarbu įvertinti, ar nemokios įmonės valdymo organų pasiūlytos kandidatūros paskyrimas tos įmonės bankroto administratoriumi nesukuria teisinių prielaidų įtarti, jog tokio asmens paskyrimas gali sukliudyti išaiškinti bankroto priežastis ir tinkamai atstovauti kreditorių interesams (*Lietuvos apeliacinio teismo 2011 m. balandžio 5 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 2-769/2011*).

Kitoje byloje Lietuvos apeliacinis teismas atmetė kreditorių, kurių turimų kreditorinių reikalavimų dydis buvo nedidelis, siūlomą administratoriaus kandidatūrą, nes, teismo teigimu, bankroto procesas vykdomas laikantis kreditorių interesų proporcingumo principo, t. y. lemiamas kriterijus, sprendžiant tam tikrus klausimus bankroto byloje, yra ne kreditorių kiekis, bet kreditorių reikalavimų bankrutuojančiai įmonei dydis (*Lietuvos apeliacinio teismo nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 2-769/2011; Lietuvos apeliacinio teismo 2011 m. balandžio 5 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 2-769/2011*). Lietuvos apeliacinio teismo nuomone, aplinkybė, kad buvo paskirtas administratorius, kurį pasiūlė ne didžiausią kreditorinį reikalavimą turintis kreditorius, suponuoja išvadą, kad šio kreditoriaus sprendimai neturės įtakos

administratoriaus veiklai. Teismas pažymėjo, kad bankroto administratorius turi ginti tiek bankrutuojančios įmonės, tiek visų jos kreditorių interesus, todėl bankrutuojančios įmonės įsipareigojimų dydis konkrečiam kreditoriui savaime negali lemti bankroto administratoriaus paskyrimo (*Lietuvos apeliacinio teismo 2011 m. balandžio 7 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 2-1336/2011*).

Nors paminėta teismų praktika dėl kandidatūrų siūlančio kreditoriaus reikalavimo dydžio yra gana vienoda, vienoje iš bylų apeliacinis teismas pakeitė administratorių iš esmės todėl, kad jis buvo pasiūlytas ne didžiausią reikalavimo teisę turinčio kreditoriaus. Pasak teismo, kreditoriaus, kurio galima reikalavimų suma atsakovui sudaro daugiau nei pusę visų jo įsipareigojimų sumos, pasiūlytos administratoriaus kandidatūros paskyrimas užtikrintų galimybę teismo paskirtam administratoriui sklandžiai ir operatyviai atlikti bankroto procedūras, nes toks kreditorius turėtų galimybę jau pačioje bankroto procedūros pradžioje inicijuoti administratoriaus pakeitimą, o tai būtų nesuderinama su operatyviu ir efektyviu bankroto procedūros administravimu (*Lietuvos apeliacinio teismo 2010 m. liepos 1 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 2-993/2010*). Šioje byloje teismas išskyrė didžiųjų kreditorių interesus, tačiau toks išaiškinimas prieštarauja vyraujančiai praktikai, kurioje akcentuojamas kreditorių lygiateisiškumas.

Lietuvos apeliacinis teismas yra pasisakęs, kad bankroto procese

yra vienodai ginamos visų bankrutuojančios (bankrutavusios) įmonės kreditorių teisės, nepriklausomai nuo kreditorinio reikalavimo atsiradimo pagrindo ar dydžio. Iš to išplaukia, kad teismas negali suteikti prioriteto konkrečiam bankroto administratoriui vien dėl to, kad jį siūlo didžiausią kreditorinį reikalavimą turintis kreditorius (*Lietuvos apeliacinio teismo 2011 m. kovo 31 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 2-941/2011*).

Bankroto administratoriaus patirtis, užimtumas, buveinės vieta. Administratoriaus bankroto byloje atliekamų darbų sudėtingumas ir apimtis priklauso nuo įmonei pareikštų turtinių reikalavimų dydžio, bankrutuojančios įmonės profilio bei kitų aplinkybių, kurioms esant skiriant administratorių vertinama, ar jo pajėgumai leis tinkamai atlikti įstatymuose nurodytas pareigas.

Pasak Lietuvos apeliacinio teismo, analizuojant administratoriaus paskyrimo kriterijus turi būti atsižvelgiama ne tiek į siūlomo konkretaus juridinio bankroto administratoriaus, kiek į jame dirbančių fizinių bankroto administratorių patirtį bei užimtumą, nes įmonės bankroto procedūras vykdo juridinio bankroto administratoriaus paskirtas įgaliotas fizinis bankroto administratorius, kuris savo vykdomoms funkcijoms atlikti gali pasitelkti ir kitus juridinio asmens darbuotojus ar kitus subjektus (*Lietuvos apeliacinio teismo 2011 m. balandžio 7 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 2-1339/2011*). Kartu Lietuvos apeliacinis teismas vienoje iš bylų

« Nei kreditorių susirinkimas, nei kreditorių komitetas negali duoti administratoriui neteisėtų nurodymų ar pavedimų, o administratorius – tokių pavedimų vykdyti. Be to, kreditorių susirinkimas (kreditorių komitetas) neturi teisės kištis į administratoriaus kompetenciją, kuri įstatymu yra priskirta jam, o ne kreditorių susirinkimui.

yra pasisakęs, kad vien tik administratoriaus didelė patirtis ar pakankamas įvairių sričių darbuotojų skaičius ir gana didelis baigtų bankroto procesų skaičius savaime nelemia administratoriaus kandidatūros prioritetiškumo (*Lietuvos apeliacinio teismo 2011 m. balandžio 7 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 2-1336/2011*). Teismo teigimu, vien tik statistiškai nedaug mažesnis užimtumas nesudaro pagrindo keisti pirmosios instancijos teismo paskirto bankroto administratoriaus ir tuo pagrindu panaikinti skundžiamos pirmosios instancijos teismo nutarties dalies dėl bankroto administratoriaus paskyrimo (*Lietuvos apeliacinio teismo 2011 m. balandžio 7 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 2-1339/2011*).

Siekiant kuo tinkamiau atlikti didelės įmonės teisinę veiklos analizę, įvertinti kreditorinius bei debitorinius įsipareigojimus ir jų atsiradimo pagrindus, nustatyti

tikrąsias įmonės nemokumo priežastis, reikalingas kruopštus teisinis ūkinis veiklos ištyrimas, o tokį tyrimą kokybiškiau ir operatyviau gali atlikti juridinis asmuo, vienijantis keletą administratorių (darbuotojų), todėl juridinis asmuo yra pajėgesnis efektyviai administruoti tokią įmonę (*Lietuvos apeliacinio teismo nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 2-1403/2009*).

Teismų praktikoje laikomasi nuomonės, kad administratorių darbo pajėgumai reikšmingi išskirtiniais atvejais, kai bankroto procedūros vykdomos ypač didelėse bankrutuojančiose įmone (Lietuvos apeliacinio teismo 2011 m. balandžio 21 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 2-1077/2011).

Nors yra bylų, kuriose teismas administratorių paskyrė iš esmės atsižvelgdamas į jo buveinės ir bankrutuojančios įmonės buveinės vietas, nes mažesnis atstumas tarp jų gali lemti mažesnes administravimo išlaidas (*Lietuvos apeliacinio teismo 2011 m. balandžio 28 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 2-1108/2011*), Lietuvos apeliacinis teismas yra pasisakęs, kad bankroto administratoriaus buveinės vieta pati savaime nelaikytina pagrindu daryti kategoriškas išvadas dėl bankroto administratoriaus tinkamumo ar netinkamumo: ši aplinkybė vertintina kartu su kitomis aplinkybėmis, reikšmingomis parenkant bankroto administratoriaus kandidatūrą.

Administravimo išlaidų dydis. Lietuvos apeliacinis teismas argumentą, kad administravimo išlaidų dydis, skiriant

AR ŽINAI, KAS VYKSTA TAVO KRAŠTE?

Aukštaitijos gidas Žemaitijos gidas

Lietuvos gidas

Dainavos gidas Sūduvos gidas

Regioniniai naujienų portalai su dienos aktualijomis, kultūros, sveikatos, politikos, verslo, turizmo ir pramogų informacija.

www.lietuvosgidas.com

PAKARTOTINAS SEMINARAS!

Daugiau informacijos – www.paciolis.lt.

GERA APSKAITOS IR MOKESČIŲ ORGANIZAVIMO ĮMONĖJE PRAKTIKA

PAKARTOTINAS SEMINARAS!

Daugiau informacijos – www.paciolis.lt.

GERA APSKAITOS IR MOKESČIŲ ORGANIZAVIMO ĮMONĖJE PRAKTIKA

administratorių, nėra svarbus, yra atmetęs kaip nepagrįstą. Pasak teismo, kreditorių interesus labiau atitinka to administratoriaus, kurio administravimo išlaidos yra mažesnės, skyrimas, nes tokiu atveju didesnė dalis lėšų lieka kreditorių finansiniams reikalavimams patenkinti (*Lietuvos apeliacinio teismo 2011 m. balandžio 28 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 2-1108/2011*).

Administratoriaus pareigos ir jų nevykdymo pasekmės

Teismų praktikoje dažnai pripažįstama, kad administratoriaus pareigų, nurodytų Įmonių bankroto įstatyme, nevykdymas yra tinkamas pagrindas atstatyti administratorių ir paskirti naują. Tačiau pažymėtina, kad nei kreditorių susirinkimas, nei kreditorių komitetas negali duoti administratoriui neteisėtų nurodymų ar pavedimų, o kai administratorius tokių pareigų nevykdo, tai nėra laikoma pagrindu jį keisti.

Pareiga teikti informaciją, nediskriminuoti, rūpintis greita proceso eiga, tikrinti sandorių teisėtumą. Bankroto administratorius gali būti atstatydamas, jeigu nevykdo pareigų teikti informaciją, nediskriminuoti atskirų kreditorių, rūpintis greita bankroto proceso eiga ir teismuose sprendžiamais ginčiais.

Vilniaus apygardos teismas atstatydino administratorių nustatęs, kad administratoriaus pareigų netinkamas vykdymas pasireiškė kaip išsamios informacijos apie

bankroto proceso eigą neteikimas įgaliotiems ją gauti subjektams (teismui, bankrutuojančios įmonės kreditoriams), atskiro kreditoriaus (pareiškėjo) diskriminavimas, pasiūlant jam sudaryti reikalavimo į bankrutuojančios įmonės skolininką perleidimo sutartį tik po to, kai į administratorių kreipėsi pats kreditorius. Lietuvos apeliacinis teismas tokią poziciją palaikė, papildomai nustatęs, kad atstatydamas administratorius nepakankamai rūpinosi greita ir sklandžia bankroto proceso eiga, išsamiu teismo bei kreditorių informavimu apie proceso eigą, elgėsi nerūpestingai. Lietuvos apeliacinis teismas nurodė, kad situacija, kai kreditoriui sudaryti reikalavimo į bankrutuojančios įmonės skolininką perleidimo sutartį buvo pasiūlyta tik po to, kai į administratorių kreipėsi pats kreditorius, pažeidė Įmonių bankroto įstatymo 11 str. 3 d. 14 punktą, kuris nustato, kad administratorius gina visų kreditorių teises ir interesus. Byloje egzistavo duomenys, kad su kitais kreditoriais reikalavimo perleidimo sutartys jau buvo pasirašytos (*Lietuvos apeliacinio teismo 2011 m. vasario 3 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 2-529/2011*).

Kitoje byloje Vilniaus apygardos teismas atstatydino administratorių, nes jo pareigų nevykdymas pasireiškė akcininko neinformavimu apie bankroto bylos eigą, nepakankamu rūpinimusi vykstančiais teismiais procesais ir netinkamu bankrutuojančios įmonės sandorių, sudarytų per ne mažesnę kaip 36 mėnesių laikotarpį iki bankroto

bylos iškėlimo, patikrinimu. Bankroto administratoriaus atskaitoje buvo nurodyta, kad visi įmonės sudaryti sandoriai atitinka įstatymų reikalaujamą formą, neprieštarauja imperatyvioms įstatymų normoms, viešajai tvarkai ar gerai moralei, neprieštarauja juridinio asmens teisnumui, tačiau byloje egzistavo duomenys, kad šiuos sandorius teismuose ginčija įmonės akcininkas, todėl apygardos teismas pasisakė, kad galima abejoti administratoriaus kompetencija. Lietuvos apeliacinis teismas pritarė administratoriaus atstatydinimui, nes jis nevykdė pareigos teikti informaciją, be to, **bankroto administratorius turi būti aktyvus, turi pareigą rūpintis teismuose sprendžiamais ginčiais, susijusiais su jo pareigų atlikimu,** tačiau nevyko nei į parengiamąjį teismo posėdį, nei į teismo posėdį, kurio metu byla buvo nagrinėjama iš esmės, todėl aktyviai nesirūpino sprendžiamo teisminio ginčo procesu ir tinkamai neatliko savo pareigų. Tačiau Lietuvos apeliacinis teismas iš pirmosios instancijos teismo nutarties kaip nekorektišką pašalino išvadą, kad bankroto administratoriaus kompetencija kelia abejonių, nes ginčai dėl sandorių, kuriuos patikrino administratorius, dar nėra išnagrinėti, nėra pripažinta, kad jie neteisėti (*Lietuvos apeliacinio teismo 2011 m. sausio 27 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 2-636/2011*).

Nors įstatymuose nustatyti pareigų nevykdymas yra tinkamas pagrindas pakeisti administratorių, o viena iš įstatyme nustatytų pareigų yra pareiga

vykdyti kreditorių susirinkimo bei komiteto sprendimus (ĮBĮ 11 str. 3 d. 20 p.), administratorius neprivalo vykdyti neteisėtų susirinkimo sprendimų.

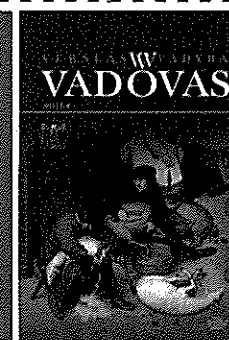
Lietuvos apeliacinis teismas yra pasisakęs, kad, vertinant bankroto administratoriaus pareigų tinkamą atlikimą ar neatlikimą, būtina atsižvelgti į tai, kad **nei kreditorių susirinkimas, nei kreditorių komitetas negali duoti administratoriui neteisėtų nurodymų ar pavedimų, o administratorius – tokių pavedimų vykdyti. Be to, kreditorių susirinkimas (kreditorių komitetas) neturi teisės kištis į administratoriaus kompetenciją, kuri įstatymu yra priskirta jam, o ne kreditorių susirinkimui.** Apeliacinis teismas pasisakė, kad administratorius pareiškė ieškinį pareiškėjui (kreditoriui, turinčiam balsų daugumą) dėl pinigų priteisimo, be to, kreipėsi dėl pareiškėjo nesąžiningų veiksmų į prokuratūrą, todėl natūralu, kad tarp šio kreditoriaus ir administratoriaus kyla nesutarimų. Apeliacinis teismas, įvertinęs šiuos natūralius nesutarimus tarp administratoriaus ir kreditoriaus, be to, nenustatęs, kad administratoriaus pareigos nevykdomos, panaikino apygardos teismo nutartį ir prašymą atstatyti administratorių atmetė (*Lietuvos apeliacinio teismo 2011 m. birželio 10 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 2-1727/2011*).

Pareiga vengti intereso konflikto ir būti nešališkas. Vilniaus apygardos teismas nutarė atstatyti administratorių, nes nustatė, kad yra kilęs administratoriaus interesų konfliktas su

administruojama įmone, kuris kelia grėsmę sklandžiai vykdyti bankroto procedūras. Administratorius neprivalo vykdyti neteisėtų bankrutuojančią įmonę buvęs paskirtas administratorius, taip pat administruojantis įmonę, kuriai pirmoji bankrutuojanti įmonė kitoje bankroto byloje pareiškė kreditorinį reikalavimą. Lietuvos apeliacinis teismas pasisakė, kad **administratorius turi lygiai ginti visų kreditorių ir bankrutuojančios įmonės teises ir interesus, administratoriaus veiksmai ir sprendimai turi būti paremti visiško nešališkumo, teisinio nesuinteresuotumo, bet kokio interesų konflikto vengimo principais.** Nagrinėjamu atveju susidarė situacija, kai tas pats asmuo administruoja bankrutuojančią įmonę ir jos kreditorių, o tai sukėlė abejonių, ar administratoriaus veiksmai ir sprendimai bus nešališki, todėl Lietuvos apeliacinis teismas pritarė sprendimui keisti administratorių (*Lietuvos apeliacinio teismo 2010 m. gruodžio 2 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 2-2097/2010*).

Panevėžio apygardos teismas atstatydino administratorių, nes baudžiamojoje byloje, atliekant ikiteisminį tyrimą, administratoriui buvo pareikšti įtarimai dėl sunkaus nusikaltimo, nurodyto Baudžiamojo kodekso 225 str. 3 dalyje, – nustatyta, kad jis reikalavo kyšio ir dalį jo paėmė. Administratorius savo atstatydinimą apskundė, teigdamas, kad iš jo nėra atimta teisė teikti bankroto administravimo paslaugas. Lietuvos apeliacinis teismas skundą atmetė, pasisakęs, kad bankroto byloje dalyvaujantiems asmenims gali kilti

Verta perskaityti

SMULKIOS DOVANĖLĖS SUSTIPRINA DIDELĘ DRAUGYSTĘ

Pelno mokesčio įstatymas (toliau – PMĮ) leidžia reprezentacijai skirtų išlaidų dalimi mažinti apmokestinamąjį pelną. Ta dalis – 75 proc. finansinėje apskaitoje užregistruotų sąnaudų. Detaliau sąnaudų registravimo finansinėje ar mokesčių apskaitoje neapartinėsime, tikime, kad įmonėje yra buhalteris, kuris puikiai tą darbą išmano. Mūsų tikslas – atkreipti dėmesį į tam tikrus atvejus, kai pamaloninę verslo partnerius dar ir mokesčių sutaupote.

Pelno mokesčio įstatyme pateiktas labai apibendrintas reprezentacinių sąnaudų apibrėžimas: „Reprezentacinės sąnaudos – tai įmonės lėšos, kurias jis skiria naujiems verslo ryšiams užmegzti arba esamiems pagerinti, reprezentacinės sąnaudos patiriamos konkrečių asmenų naudai.“ Pelno mokesčio apskaičiavimo tikslais verslo partneriais laikomi tiek įmonės pirkėjai, tiek tiekėjai ar investuotojai, asmenys, tarpininkaujantys ieškant verslo partnerių, ir pan. Mokesčiniu aspektu nesvarbu, ar patiriate sąnaudų esamiems verslo ryšiams palaikyti, sustiprinti, ar naujiems ryšiams užmegzti, ar tie esami, potencialūs partneriai yra juridiniai ar fiziniai asmenys. Verslo partneris gali būti ir fizinis asmuo, vykdamas individualią veiklą.

Išsamiau apie tai – žurnalo „Vadovas“ 2011 m. Nr. 7-8 ir svetainėje www.paciolis.lt skiltyje „Žurnalai“.

PAKARTOTINAS SEMINARAS!

Daugiau informacijos – www.paciolis.lt.

GERA APSKAITOS IR MOKESČIŲ ORGANIZAVIMO ĮMONĖJE PRAKTIKA

PAKARTOTINAS SEMINARAS!

Daugiau informacijos – www.paciolis.lt.

GERA APSKAITOS IR MOKESČIŲ ORGANIZAVIMO ĮMONĖJE PRAKTIKA

pagrįstų abejonių dėl atskirų tokio administratoriaus veiksmų sąžiningumo, proceso skaidrumo, o tai prieštarautų proceso koncentruotumo ir operatyvumo principams (*Lietuvos apeliacinio teismo 2010 m. gruodžio 23 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 2-2049/2010*).

Kauno apygardos teismas atstatydino bankroto administratorių pasisakęs, kad, siekiant operatyviai vykdyti bankroto procedūras, teisiniai santykiai tarp įmonės kreditorių, kurie gali lemti bankrutuojančios įmonės teisinį likimą, ir bankroto administratoriaus turi būti grindžiami pasitikėjimu. Teismo teigimu, jei tokio pasitikėjimo nebus, galima teisinė situacija, kai vykdant bankroto procedūras bus nuolat reikiama nušalinimo pareiškimai bankroto administratoriui, o tai vilkins bankroto procedūras. Aptariamoje byloje teismas atstatydino administratorių atsižvelgęs į tai, kad, be kitų kreditorių, nepasitikėjimą administratoriumi pareiškė ir kreditorius, turintis 52,86 procento visų kreditorinių reikalavimų sumos. Dėl to, teismo nuomone, akivaizdu, kad administratorius yra praradęs kreditorių, galinčių lemti bankrutuojančios įmonės teisinį likimą, pasitikėjimą. Lietuvos apeliacinis teismas sutiko su šiais motyvais ir nurodė, kad susidariusioje situacijoje, kai administratoriumi nepasitiki kreditoriai, galintys lemti bankrutuojančios įmonės teisinį likimą, siekiant išvengti galimų pakartotinių kreditorių susirinkimo nušalinimo pareiškimų bankroto administratoriui ir užtikrinti skandų ir operatyvų tolesnį bankroto procedūrų vykdymą, jis laiko, kad

pirmosios instancijos teismo nutartis yra pagrįsta ir teisėta.

Pažymėtina, kad atsiliepime į atskirus skundus dėl pirmosios instancijos teismo nutarties teigiama, kad nepasitikėjimas administratoriumi buvo pareikštas, nes administratorius veikė išimtinai vieno iš kreditorių, kurio siūlymu buvo paskirtas, interesais, trukdė paskirstyti administravimo išlaidas, nevykdė kreditorių susirinkimo nutarimų – norėjo parduoti turtą mažesnėmis kainomis, nei nustatė susirinkimas. Tačiau nei pirmosios instancijos teismas, nei apeliacinis teismas šių aplinkybių

neįvardijo kaip administratoriaus keitimo pagrindo ir jų savo nutarčių motyvacinėse dalyse nepaminėjo (*Lietuvos apeliacinio teismo 2011 m. sausio 13 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 2-441/2011*).

Administratorius atstatydinamas vien todėl, kad juo nepasitiki kreditoriai, galintys lemti bankrutuojančios įmonės teisinį likimą, nenurodant pagrįsto pagrindo nepasitikėti administratoriumi, vertintinas kritiškai, nes prieštarauja vyraujančiai teismų praktikai, be to, pažeidžia kreditorių lygiateisiškumo principą.

! SIC!

Įvertinus teismų praktiką, kurioje yra skundžiamos nutartys paskirti bankroto administratorių, galima teigti, kad, nors teismai, skirdami administratorių, remiasi paminėtais kriterijais, tačiau aukštesnės instancijos teisme pripažinus, kad į kurį nors kriterijų nebuvo atsižvelgta ar jis įvertintas netinkamai, nutartis dažniausiai nėra panaikinama ir administratorius dažniausiai nėra keičiamas.

Teismai laikosi nuomonės, kad tuo atveju, kai pirmosios instancijos teismas pasirinko bankroto administratorių iš kelių kandidatų, kurie iš esmės yra tinkami ir galėtų būti skiriami administruoti įmonę, ir išdėstė savo poziciją pagrindžiančius argumentus, apeliacinės instancijos teismas neturėtų naikinti šios žemesnės instancijos teismo nutarties, jeigu tam nėra įstatyme nustatyto pagrindo.

Administratorius gali būti atstatydintas bankroto proceso metu, jeigu neteikia išsamios informacijos, diskriminuoja kreditorius, nesirūpina greita bankroto proceso eiga ir nevykdo kitų ĮBĮ nustatytų pareigų, be to, patenka į interesų konfliktą ar sukelia pagrįstų abejonių dėl savo sąžiningumo. Teismų praktika keičiant administratorių bankroto proceso metu nėra visiškai vienoda – pasitaiko nutarčių, priešingų vyraujančiai praktikai ir ankstesniems išaiškinimams.

IQ. It

PAKARTOTINAS SEMINARAS!

Daugiau informacijos – www.paciolis.lt.

GERA APSKAITOS IR MOKESČIŲ ORGANIZAVIMO ĮMONĖJE PRAKTIKA